

Pel desembre del 1981 la Generalitat de Catalunya va convocar la celebració del I Congrés de Cultura Tradicional i Popular, congrés que al cap d'un any, els dies 10, 11 i 12 de desembre del 1982, tingué la cloenda a la ciutat de Girona, avenint-se amb la possessió d'un notable patrimoni de tradicions populars per part de la Ciutat. Durant els dies esmentats, es treballà de valent en les conclusions dels diferents àmbits estudiats, i al capvespre del dia 12 es va fer al Teatre Municipal la presentació de les conclusions definitives, en sessió solemne, en presència de l'honorable Jordi Pujol, President de la Generalitat.

La manca de salut va privar-nos de prendre part, com havíem pensat, en l'àmbit dedicat als jocs, amb la presentació del document de l'Arxiu Municipal objecte d'aquesta aportació.

crema d'una auca, joc prohibit

Com ja veurà el lector, és una referència al joc de l'auca, que era prohibit al 1655, data del nostre document. Seguint la G.E.C. direm que és un «joc d'atzar del segle XVII amb quarantavuit figures encasellades sobre un tauler o un pergamí. Entre les figures hi havia una oca (**auca** en el parlar de diverses comarques nord-occidentals catalanes), representació que fa pensar en el joc del mateix nom. Si jutgem per algunes de les figures que hi eren representades (sol, lluna, estrella, signes del zodíac) podria tenir, com el joc de l'oca i altres jocs similars, un origen augural o endevinatori. Aquest joc fou *prohibit repetidament durant els segles XVII i XVIII*» (2, p. 694).

El document ens diu que el joc es tenia «en lo triquet del pagó». El triquet o trinquet era un lloc clos destinat al joc de pilota i no hi ha dubte que a Girona radicava al carrer del Pagó. El nostre amic i col·lega Dr. Jaume Marquès ja el documenta al 1611 en parlar dintre els indrets de Girona de la plaça de Pompeu Fabra (**Indrets, III**, pàg. 63), *antigament plaça d'en Vila, on hi havia una casa la qual limitava a ponent amb el triquet esmentat.*

Segons el document, els Jurats acompanyats d'alguns prohoms i del secretari, que aleshores era notari, van comparèixer al triquet i van incautar-se de l'auca pintada sobre pergamí i aquest encolat sobre una taula de fusta, i van disposar que Miquel Castellar, verguer o agutzil com diríem avui, se l'emportés juntament amb la bossa dels rodolins, i tots plegats tornaren a la Casa de la Ciutat, on l'endemà davant mateix de la dita Casa es va fer un foc i públicament fou cremada amb els rodolins.

per
LLUÍS BATLLE i PRATS

Els jurats estaven facultats i ja d'antic per a fer ordenacions contra el joc i en general respecte de qualsevol cosa que repercutís o atemp-

tés sobre el bé general de la població, i foren nombroses les vegades que dictaren dispoosicions contra el joc en general o en particular, com és ara el present cas, i sovint en temps de quarisma o quan hi havia pesta o qualsevol calamitat.

Vegeu ara aquest curiós document:

Die decima augusti MDCLV admodum Illres. Domini Jurati considerant lo gran excés que fan los habitants en la present ciutat en jugar al joch de la auca, la qual públicament se té en lo triquet del pagó de la present ciutat, y los molt Illtrs. Srs. Jurats Joseph Colomer y Andreu Sala acompanyats de alguns Magnífichs Pròmens y de mi notari y secretari anaren en dit triquet y sen portaren

la dita auca, ço és la fusta ab lo pergami en lo qual està pintada dita auca, y la bossa ab los rodolins la qual ordenaren que prengué Miquel Castellar torner lo qual la prengué y així sen atornaren en Casa de la Ciutat y després lo endemà dits molt iltrs. Señors Jurats ordenaren a dits Castelar y Joseph Morato verguers que fessen un foch devant las casas de la present Ciutat lo qual fet manaren posar dita auca y rodolins, y aquella ab dits rodolins fou cremada públicament presents per testimonis Pera Soler y dit Joseph Morato verguers de dits molt Illtres. Señors Jurats, tot per memòria.

Manual d'Acords de 1655, fol. 177-8.